Creating an active Tulu Wikipedia community

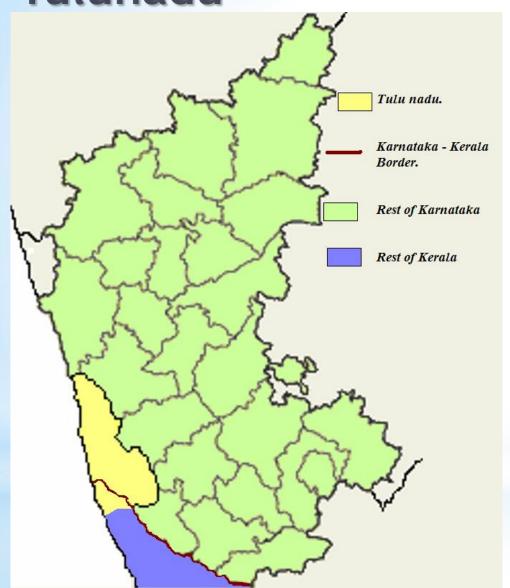
Pavanaja U. B.

Vishva Kannada
pavanaja@vishvakannada.com

Introduction

- *Tulu belongs to Dravidian family of languages.
- *Geographically and politically it belongs to Karnataka and to northern Kerala.
- *There are about 30 lakh Tulu speakers including those who are staying outside Tulunadu.
- *Tulu has its own distinct identity.

Tulunadu

Images from Wikipedia (CC-BY-SA)

Tulu language

- *No of speakers ~30 lakh
- *Tulu had its own script, but not in use recently
- *Kannada script is used by Tulu nowadays
- *Tulu has less Sanskrit words compared to Kannada
- *Use of Kannada script has brought in many Kannada and Sanskrit words to Tulu
- *No science writing in Tulu

Why Tulu Wikipedia?

- *There is no encyclopaedia in Tulu
- *Tulu has been introduced as a language at Mangaluru & Udupi district schools
- *Students have no encyclopaedic books, websites to read other than the text books
- *Bringing world knowledge in your language helps to preserve and grow the language
- *Most of Tulu culture, literature, heritage is still in oral tradition. It needs to be documented

Tulu Wikipedia -the journey

- *Started as an incubator project in 2008
- *Some activity in 2008-09, dormant afterwards
- *Meeting held in Jan 2014 to instil new life
- *Many meetings workshops, editathons held at Mangaluru & Udupi
- *Presentation done during World Tulu Festival at Mangaluru, Dec 2014
- *All these brought in a new set of dedicated editors
- *Lot of media mentions brought in awareness

Tulu Wikipedia journey

In incubator

	January 2014	November 2014	August 2016
Articles	135	747	1079
Editors (>10 edits)	8	68	102

19-01-2014, Mangaluru

05-04-2014, Mangaluru

19-04-2014, Mangaluru

25-05-2014, Udupi

26-28-11-2014, Sahyadri College, Mangaluru

11-12-2014, Mangaluru

13-12-2014, World Tulu Festival

12-06-2015, Mangaluru

09-06-2016, Mangaluru

26-04-2016, Mangaluru

Tulu Wikipedia goes live August 5, 2016

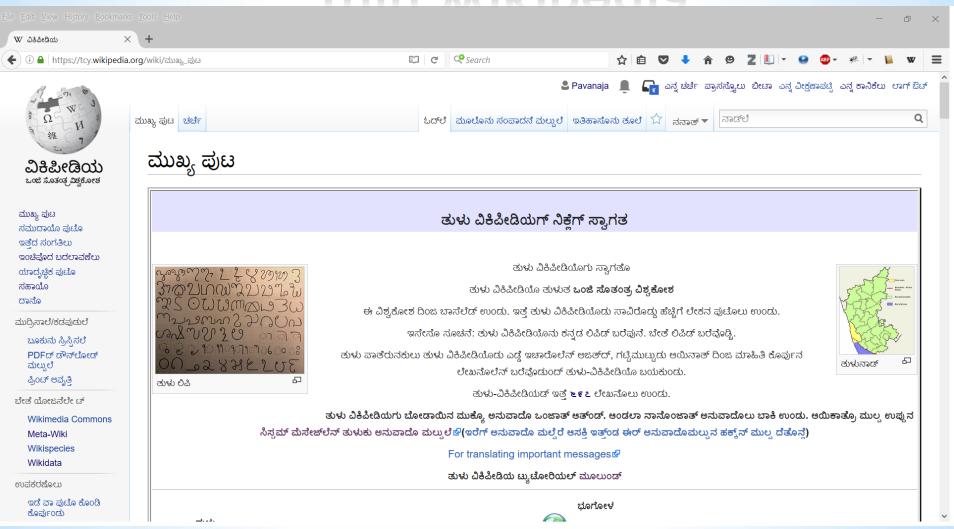
Katherine Maher, Executive Director, Wikimedia Foundation, announcing Tulu Wikipedia becoming live (Wikiconference 2016, Chandigarh)

Tulu Wikipedia facts

Started in	2008 (incubator) 2016 (live)		
Script used	Kannada		
Articles	>1100		
Editors (total)	~200		
Editors (active)	5-15		
Translation %			
-Most important strings	~100%		
-Total strings (Mediawiki)	7 %		
-Mediawiki extensions	3%		
-Mediawiki core	32%		

tcy.wikipedia.org

Tulu Wikipedia

tcy.wikipedia.org

🜓 🛈 🖴 https://tcy.wikipedia.org/wiki/ಕೋಟ್_ಚೆನ್ನಯೆ

ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಒಂಜಿ ಸೊತಂತ್ರ ವಿಶ್ವಕೋಶ

ಮುಖ್ಯ ಪುಟ ಸಮುದಾಯೊ ಪುಟೊ ಇತ್ತದ ಸಂಗತಿಲು ಇಂಚಿಪೊದ ಬದಲಾವಣೆಲು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಪುಟೊ ಸಹಾಯೊ ದಾನೊ

ಮುದ್ರಿಸಾಲೆ/ಕಡಪುಡುಲೆ

ಬೂಕುನು ಸ್ರಿಸ್ಕಿಸಲೆ PDFದ್ ಡೌನ್ಲೋಡ್ ಮಲ್ಪುಲೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆವೃತ್ತಿ

ಉಪಕರಣೊಲು

ಇಡೆ ವಾ ಪುಟೊ ಕೊಂಡಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು ಸಂಬಂದೊ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಲು ಫೈಲ್ ಅಪ್ಲೋಡ್ ವಿಸೇಸೊ ಪುಟೊಲು ಸ್ತಿರೊ ಕೊಂಡಿ

ಪುಟೊದ ಮಾಹಿತಿ

್ಷಿ Pavanaja 💂 🔓 ಎನ್ನ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾಸಸ್ಕ್ರೋಲ ಬೀಟಾ ಎನ್ನ ವೀಕ್ಷಣಾಪಟ್ಟಿ ಎನ್ನ ಕಾನಿಕೆಲು ಲಾಗ್ ಔಚ್ ಪುಟೊ ಚರ್ಚೆ ಮೂಲೊನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಕುಲೆ ಇತಿಹಾಸೊನು ತೂಲೆ 🌣 ನನಾತ್ ▼ ನಾಡ್ಲ್

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆ

ಕೋಟೆ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಧೀರೆರ್. ಮೊಕುಲು ವಿಸೇಸ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ಜವನೆರ್. ಕೋಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ಅಮರ್ ಜೋಕುಲು. ಈ ಜೋಕ್ಲೆನ ಅಪ್ಪನ ಪುದರ್ ದೇಯಿ ಬೈದಿತಿ. ಕೋಟೆ ಚೆನ್ನಯೆರೆ ಪುದರ್ಡ್ ತುಳುನಾಡ್ದಿ 220 ಮುಟ್ಟ <mark>ಗರೊಡಿ</mark>ಲು ಉಂಡು.

♀Search

ಪರಿವಿಡಿ [ದೆಂಗಾವು]

- ೧ ಇತಿಹಾಸ
- ೨ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿಲು ಆಯಿನ
- ೩ ತುಳು ಪಿಚ್ಚರ್
- ೪ ಉಲ್ಲೇಖೋ

ಇತಿಹಾಸ [ಮೂಲೊನು ಸಂಪೊಲಿಪುಲೆ]

ಕೋಟೆ ಚೆನ್ನಯೆರ್ ತುಳುನಾಡ್ ಡ್ ಮಾ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಬಿರ್ಸೆರ್, ಮೊಕುಲೆನ್ ದೇವೆರ್ಂದ್ ನಂಬುದು ಪೂಜೆ ಮಲ್ಲುವ,ನತ್ಯೂಗ್ ಪುದರಾಯಿನ ಅಮರ್ ಬೊಳ್ಳಿಲು ಈ ಕೋಟೆ ಚೆನ್ನಯೆರ್. [್]ದೈವ ಭಕ್ತರಾಯಿನ ಜೋಕುಲಿಜ್ಜಂದಿನ ಬ್ರಾಣೆರ್ ಬೆರ್ಮ ದೇವೆರೆಗ್ ದಿನಾಲ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್,ಅಕ್ಕೆನ ಪೂಜೆಗ್ ಮೆಚ್ಚಿನ ದೇವೆರ್ ಕೀಂಜವೆ ಪಕ್ಕಿದ ತೆತ್ತಿಡ್ ದೇಯಿ ಪನ್ನುನ ಪೊನ್ನು ಬಾಲೆನ್ ಉಂಡ್ ಮಲ್ತ್ ದ್ ಅಕ್ಕೆನ ಬಾಲೆ ಇಜ್ಜಂದಿ ಕೊರಗ್ನನ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತೆರ್,ಆ ಬಾಲೆ ಇಲ್ಲದಕ್ಕೆನ ಮೋಕಡ್ ಬುಲೆದ್ ಮಲ್ಲ ಅಪುಂಡ್ ,ಮದ್ಮೆ ಆವಂದೆ ಪೊಂಜವ್ ಆಯಿನೆದ್ರಾವರ ಅಪಗದ ಕ್ರಮತ ಲೆಕ್ಕ ಅಲೆನ್ ಕನ್ನ್ ಗ್ ಕುಂಟ್ ಕಟ್ಟ್ ದ್ ತರೆತ ಮಿತ್ತ್ ಕನಕ್ ದ ಕಟ್ಟ ದೀದ್ ಕಾಡ್ಗ ಬುಡ್ಯೆರ್ ಅಪ್ಡ್ ಅಲೆಗ್ ಪಲಯೆ ಲೆಕ್ಕ ಸಾಯನೆ ತಿಕ್ಕೆ,ಆಯೆ ಅಲೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ತಾಂಕದ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪೆ ಅಲೆಗ್ ಕಿನ್ನಿದಾರು ಪನ್ನುನ ಪೊನ್ನು ಬಾಲೆ ಪುಟ್ಟುಂಡ್,ಅಲೆಗ್ ಮಲ್ತ್, ಬುಕ್ಕ ಪಾಕ ಸಮಯರ್ದ್ ಬುಕ್ಕ ಬೆರ್ಮೆರೆಗ್ ಪರಕೆ ಪಂಡ್ಡ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಪಲ್ ಅಪಗ ಅಲ್ನ ಕಂಡನಿ ತೀರ್ ಪೋಪೆ ಒರ್ತಿಯೆ ಬಂಜಿಡ್ ಬಾಲೆ ದೀವೊನ್ಡ ಸಾಯನ ನ ಇಲ್ಲಲ್ ದಿನ ದೆಪ್ಟಲ್ ಅಪಗ ಆ ಊರ್ದ ಅರಸಗ್ ಕಾರ್ಗ್ ಮುಳ್ಳು ತುಚ್ಚಿದುಪ್ಪುಂಡ್ ಯೇರ್ನ ಮರ್ದ್ ಲಾ ಪಲಿತಿಜಿ,ಅಪಗ ದೇಯಿ ಮಲ್ತಿನ ಮರ್ದ್ ಮಾತ್ರ ಪಲವು ಕೊರ್ರಂಡ್ ಅಂಚಾದ್ ಅರಸೆ ಅಲೆನೆ ಲೆತೊಂದ್ ಬಲೆಂದ್ ಪನ್ನೆ ಆಲ್ ಜಿಂಜಿ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಯಿನರ್ದಾವರ ಅಲೆಗ್ಲಾ ಅಲ್ನ ಬಾಲೆಗ್ಲಾ ಅರಸ ಅರ್ದ ಬೂಮಿ ಕೊರ್ಪೆಂದ್ ಪಾತೆರ ಕೊರ್ದಪ್ಪ,ಅರಸಗ್ ಮರ್ದ್ ಮಲ್ಫ್ ಪಿದಡ್ನಗ ಸಾದಿಡ್ ಬೇನೆ ಬರ್ಪುಂಡ್ ಅಂಚ ಬಂಜಿಗ್ ಕ್ಕೆ ಪತ್ತದ್ದ ಸಾದಿಡ್ ಉಂತ್ಯಲ್,ಅಪಗ ಅವ್ಗೆ ಸಾದಿಡ್ ಬತ್ತಿನ ಉರುದ ಬುದ್ಯಂತೆ ಕೊರ್ದಪ್ಪ,ಅರಸಗ್ ಮರ್ದ್ ಮಲ್ಫ್ ಪಿದಡ್ನಗ ಸಾದಿಡ್ ಬೇನೆ ಬರ್ಪುಂಡ್ ಅಂಚ ಬಂಜಿಗ್ ಕ್ಕೆ ಪತ್ತದ್ದ ಸಾದಿಡ್ ಉಂತ್ಯಲ್,ಅಪಗ ಅವ್ಗೆ ಸಾದಿಡ್ ಬತ್ತಿನ ಉರುದ ಬುದ್ಯಂತೆ

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್

ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಒಂಜಿ ಸೊತಂತ್ರ ವಿಶ್ವಕೋಶ

ಮುಖ್ಯ ಪುಟ ಸಮುದಾಯೊ ಪುಟೊ ಇತೆದ ಸಂಗತಿಲು ಇಂಚಿಪೊದ ಬದಲಾವಣೆಲು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಪುಟೊ ಸಹಾಯೊ ದಾನೊ

ಮುದ್ರಿಸಾಲೆ/ಕಡಪುಡುಲೆ

ಬೂಕುನು ಸ್ರಿಸ್ಪಿಸಲೆ PDFದ್ ಡೌನ್ಲೋಡ್ ಮಲ್ಪುಲೆ ಪ್ರಿಂಚ್ ಆವೃತ್ತಿ

ಬೇತೆ ಯೋಜನೆಲೇ ಟ್

Wikimedia Commons

ಉಪಕರಣೊಲು

ಇಡೆ ವಾ ಪುಟೊ ಕೊಂಡಿ ಕೊರ್ಪಂಡು ಸಂಬಂದೊ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಲು

ಫೈಲ್ ಅಪ್ಲೋಡ್ . ـ و ـ ب ـ و ـ . و ـ .

♀Search

E C

ಕೋರಿಕಟ್ಟ

ತುಳುನಾಡ್ಡ್ **ಕೋರಿಕಟ್ಡ**^[7]ತುಳುನಾಡ್ದ ಒಂಜಿ ಪರ್ಮದ ಗೊಬ್ಬು. ಇಂದೆಟ್ಟ್ ರಡ್ಡ್ ಕೋರಿಲು ಎದುರೆದುರು ಉಂತುತು ಲಡಾಯಿ ಮಲಪುವ. ಜಾನಪದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಉಪ್ಪುನ ಈ ಗೊಬ್ಬಗು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವೂಲಾ ಉಂಡು. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊದಕ್ಕ್ ಸುರು ಮಲ್ಲಿನ ಈ ಗೊಬ್ಬು ಕ್ರಮೇಣ ದೈವೊಲೆನ ಆರಾಧನೆದ ಒಟ್ಟುಗೆ ಸೇರ್ನೆಡ್ಡಾವರ ಅಯಿಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವ ಬತ್ತಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಪ್ರತೀ ಗ್ರಾಮೊಡು ನಡಪುನ ದೈವೊಲೆನ ಉಚ್ಚಯೊದ ಬೆರಿಟ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ ನಡಪುಂಡು. ಅಂಚನೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ದೈವೊಲೆನ ಉಚ್ಚಯೊಗು ಮುಹೂರ್ತ ನಡಪನಾನೆ 'ಕೋರಿಗುಂಟ' ಮುಹೂರ್ತದ ಮೂಲಕ.

ಪರಿವಿಡಿ [ದೆಂಗಾವು]

- ೧ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಉಂಡಾಯಿನೆತ ಬಗೆತ ಕತೆ
- ១ ಪಿರಾಕ್ ಬೂಕುಲೆಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ
- ೩ ಪರದೇಸೋಡ್ಲಾ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ೪ ತುಳುನಾಡ್ದ ಕೋರಿಕಟ್ಟ
- ೫ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಎಂಚ
- ಟಂಂಗರಿಂಹ ತ
- ೭ ಕೋರಿ ಒಡ್ಡಾವುನೆ
- ೮ ಬಾಳ್ ಕಟ್ಪುನೆ
- ೯ ಕೋರಿದ ಆರ್ವೆಕೆ
- ೧೦ ಸೋಲ್ ಗೆಲ್ಫ
- ೧೧ ಕೋರಿದ ಜಾತಿಲು
- ೧೨ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ವಿದಕ್ಕುಲ್
- ೧೩ ಬಾಳ್ದ ವಿದೊಕ್ಕುಲ್
- ೧೪ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಪಂಚಾಂಗ
- ೧೫ ಕೋರಿಕಟ್ಪದ ಬಗೆಟ್ ನಂಬಿಕೆಲು

ಕೋರಿಕಟ್ಟ

⋒ 9 Z 📗 -

ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಒಂಜಿ ಸೊತಂತ್ರ ವಿಶ್ವಕೋಶ

ಮುಖ್ಯ ಪುಟ ಸಮುದಾಯೊ ಪುಟೊ ಇತೆದ ಸಂಗತಿಲು ಇಂಚಿಪೊದ ಬದಲಾವಣೆಲು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಪುಟೊ ಸಹಾಯೊ ದಾನೆಡ

ಮುದ್ರಿಸಾಲೆ/ಕಡಪುಡುಲೆ

ಬೂಕುನು ಸ್ರಿಸ್ಪಿಸಲೆ PDFದ್ ಡೌನ್ಲೇಡ್ ಮಲ್ಯುಲೆ ಪ್ರಿಂಚ್ ಆವೃತಿ

ಬೇತೆ ಯೋಜನೆಲೇ ಟ್

Wikimedia Commons Wikispecies

ಉಪಕರಣೊಲು

ಇಡೆ ವಾ ಪುಟೊ ಕೊಂಡಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು

ಸಂಬಂದೊ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಲು

عــــد فــــد عــ فـــ

C C Search

📭 ಎನ್ನ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾಸಸ್ತ್ರೋಲು ಬೀಟಾ ಎನ್ನ ವೀಕ್ಷಣಾಪಟ್ಟಿ ಎನ್ನ ಕಾನಿಕೆಲು ಲಾಗ್ ಔಟ್

ಓದ್ ೆ ಮೂಲೊನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪುಲಿ ಇತಿಹಾಸೊನು ತೂಲೆ 🏠 ನನ್ನಾತ್ ▼

ಏಮೆ

ಪುಟೊ ಚರ್ಚೆ

ಕನ್ನಡೊದ ಆಮೆ ತುಳುಟು **ಏಮೆ** ಆತ್೦ಡ್. ಇಂಗ್ಲಿಷ್**ಡ್ tortoise** ಪನ್ಸರ್. ಏಮೆ ನಾಲ್ ಕಾರ್ದ ಒಂಜಿ ಜೀವಿ. ಅವು ಒಂಜಿ <mark>ಚಿಪ್ಪುದ ಜಾತಿ</mark>ಗೆ ಸರಿನ ಸರೀನ್ಸಪ ಜಾತಿ. ಏಮೆದ ನಾಲ್ ಕಾರ್ ನರಮಾನಿಯನ್ ತೂನಗ ಚಿಪ್ಪುದ ಉಲಾಯಿ ಪೋಫುಂಡು. ಅಂಚನೆ ಅಯಿತ ಮಂಡೆ ಬಂಜಿದುಲಾಯಿ ಪೋಪುಂಡು. ಮಂಡೆ ಉಲಾಯಿ ಆಯಿಬುಕ್ಕೂ ಏಮೆನ್ ತೂಂಡ ತರೆ ಒಂಚೆ ಬೀಲೊ ಒಂಚೆಂದ್ ಗೊತ್ತಾವುಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಒಂಜೆ ವಿಚಿತ್ರೊ ಜೀವಿ ಏಮೆ. ಏಮೆ ಕೆತ್ತಿ ದೀಡುನೆ. ಒರ ದೀವನಗ ನೂದೆಡ್ಡ್ ಮಿತ್ತ್ ತೆತ್ತಿಲು ಪಿದಾಯಿ ಬರ್ಫುಂಡು.^[೧] ಆಜರೆ ಫೀಟ್ ಅಗೆಲೊದ ೯೦೦ ಕಿಲೋ ತೂಕೊದ ಏಮೆಲುಲಾ ಉಲ್ಲ. ಏಮೆ ಜಡೂ ಪಂಡ ಉದಾಸೀನೊದಕ್ಷೆಗ್ ಉದಾರ್ಮೆ. ಏಮೆ ಮಸ್ತ್ ನಿಧಾನೊ. ಬೋಡಾ ಬೊಡ್ಟಾಂದ್ ಪಜ್ಜೆ ದೆಫ್ಪನೆ.

ಪರಿವಿಡಿ [ದೆಂಗಾವು]

- ೧ ಏಮೆದ ಜಾತಿ
- ೨ ಎದ್ರ್ ಕತೆ
- ೩ ಗಾದೆ
- ೪ ಕತೆ
- ೫ ನಂಬಿಕೆಡ್
- ೬ ಪಿದಯಿದ ಕೊಂಡಿ
- ೭ ಉಲ್ಲೇಕೊ

Q

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಆಣ್ ಏಮೆ

ಆಫ್ರಿಕ ಏಮೆ

ಎಮೆದ ಜಾತಿ [ಮೂಲೊನು ಸಂಪೂಲಿಫುಲೆ]

1. ಕಡಲ್ಡ ಏಮೆ

- 2. ಕಾರೇಮೆ
- 3. ನಕ್ಷತ್ರೊಏಮೆ

Who made it possible?

*Institutes & Organisations

- * Karnataka Tulu Sahitya Academy
- *The Centre for Internet & Scoiety, Bengaluru
- * Regional Research Centre, Udupi
- *St Aloysius College, Mangaluru
- *Shri Ramakrishna P.U. College, Mangaluru
- *Sahyadri College of Engineering, Mangaluru
- *Karnataka Theological College, Mangaluru

*People

*Viveka Rai, A V Navada, Vishwanatha Badikana, Baratesha A, U B Pavanaja, Kishore Kumar Rai, Lokesh Kunchadka, S N Vasanth, Benet Amanna, Dhanalakshmi, Ashok Alva, Yashoda Kudla, Vinoda Rai, Lasya Shetty, Soundarya Shetty, Vasanthumar Perla, Preetham Kundar, Purushothama Bilimale, V K Yadav, ...

Proud moment

Bharatesh, Dhanalakshmi, Katherine Maher (Exec Director, WMF), Pavanaja, Vishwanatha Badikana (Wikiconference 2016, Chandigarh)

Tulu Wikipedia - present

- *Active community exists
- *Regular meetings held
- *Regular workshops & editathons conducted
- *Awareness among people and media persons
- *Tulu Wikipedia community is quite motivated & dedicated

Lessons learnt

- *Creation of awareness among people is most important step
- *Make use of print, electronic media & social media
- *Make the people to understand how Wikipedia helps in preserving and growing their language
- *Motivate people to write to Wikipedia
- *Keep the community alive -meetups, social media, WhatsApp group
- *Appreciate good work

Acknowledgments

- Tulu Wikipedians
- CIS-A2K
- WMF

Questions?

Contact

Pavanaja U. B.

pavanaja@gmail.com
pavanaja@vishvakannada.com
www.linkedin.com/in/pavanaja
www.twitter.com/pavanaja
www.facebook.com/pavanaja

Thank you

ಧನ್ಯವಾದ

நன்றி

धन्यवाद

ధన్యవాదాలు

ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ

આભાર

ধন্যবাদ